

Pladsmangel: Hjemløse må pendle mellem tilbud

Hvad betyder det, at der skal være herbergspladser nok? Kan man som hjemløs forvente at få en plads tæt på sit netværk eller er det rimeligt, at man skal rejse langt for fx at komme i misbrugsbehandling? Her er historien om Jasin.

Af Ask Svejstrup, sekretariatsleder i SAND – De hjemløses landsorganisation

Jasin er hjemløs og kommer fra København. Han har indtil i dag boet på forsorgshjemmet Saxenhøj i Saksøbing. Det var det nærmeste sted, han kunne finde, hvor der var plads. Egentlig ville han helst bo på et herberg i Hovedstadsområdet, men her har han ikke kunnet finde nogen plads.

En af grundene til at Jasin gerne vil være i København, er at han går i misbrugsbehandling i KABS, der har 5 steder i Hovedstadsområdet, der tilbyder det. En anden årsag er, at det er her han har sit netværk. Det er her han føler sig hjemme.

Jasin har ihærdigt forsøgt at finde en herbergsplads i

Hovedstadsområdet. Han hiver jævnligt en dag ud af kalenderen, hvor han kontakter en masse herberger for at høre om de har plads. D. 21. februar var en af de dage. Han kontaktede 8 herberger: Et ved Roskilde, to i Nordsjælland, et i Gladsaxe og fire i København. Syv af stederne havde ikke plads, og et af dem mente ikke, han var i målgruppen for deres tilbud.

Som noget nyt bad Jasin dem alle sammen om at skrive begrundelsen for afvisningen. Det gjorde han for at kunne dokumentere, at der ikke var plads på nogen af de herberger, han kontaktede.

På Skansegården i Hillerød kunne han bo på deres natherberg i tre nætter, og håbe på, at der i løbet af den tid ville blive plads på forsorgscenter. Hvis ikke blev han smidt ud.

Men natherberger eller natvarmestuer bryder han sig ikke om. Her er man mange sammen i et rum og folk er desperate: "Så kan man hyle med de 15 andre hyæner der er der", som han tørt konstaterede. Han vil have en rigtig herbergsplads: Et værelse, hvor han kan lukke sin værelsesdør og hvor han har sin egen seng. Et sted, hvor han kan være i fred. Et sted, hvor han kan få det bedre; hvor det ikke kun gælder om at overleve.

Hvad siger juraen?

De manglende herbergspladser har også en juridisk dimension. Herberger og forsorgshjem efter Servicelovens §110 er omfattet af kommunens forsyningsforpligtelse. Dvs. at kommunen har pligt til at sørge for, at der er det nødvendige antal pladser til rådighed. Når der ikke er pladser nok, forbryder de sig mod loven.

Det lovbrud skal det enkelte herberg eller forsorgshjem ikke stå på mål for, men det betyder, at de får unødvendigt mange henvendelser fra folk, som de ikke har plads til. Det betyder også, at de ikke har tid til at hjælpe folk med at finde en plads på et andet herberg. Og det betyder, at alle de hjemløse, der ikke, som Jasin har det, har overskud og

mulighed for at ringe rundt til en masse herberger eller sætte sig i et tog og køre efter deres behandling, de må bo på gaden, overnatte i en opgang, i en parkeringskælder eller hvor de nu kan finde læ. Eller droppe misbrugsbehandlingen.

Rift om pladserne

I gamle dage, hvor alting som bekendt var bedre, påtog et herberg sig ofte et ansvar for at finde en ledig plads til en borger, der henvendte sig, hvis de ikke selv havde plads. Men i takt med, at der er blevet mere og mere rift om pladserne, er det nærmest en umulig opgave for herbergerne at skulle finde ledige pladser. Mange ansatte på herbergerne slår ud med armene og siger "der er jo ikke plads nogen steder". Det finurlige ved netop herberger og forsorgshjem er, at hjemløse fra hele landet kan få en plads, man er ikke 'bundet til sin egen kommune eller region. Omvendt kan en kommune henvise borgere, ikke kan finde en plads på et bestemt herberg eller i en bestemt by, til et herberg i den anden ende af landet. I hvert fald hvis der er ledige pladser. Og dem bliver der færre og færre af.

Pendle til sociale tilbud

Men er det rimeligt at borgeren – den hjemløse – skal betale prisen for at der ikke er pladser nok på herbergerne? Loven siger nej – kommunerne har en forsyningsforpligtelse. Og 'prisen' er ret konkret: Jasin har brugt over 2000,- oven i sin andre udgifter på at betale transport til behandling. Det er meget ud af et skrabet budget.

I SAND – De hjemløses landsorganisation får vi rigtig mange henvendelser fra hjemløse, der ikke kan finde plads på et herberg eller et forsorgshjem. Og lige som Jasin, kan de ikke bruge Københavns Kommunes svar på tiltale; "I kan jo bare sove på natcaféen på Sundholm, på Hillerødgade eller Mændenes Hjem" til noget som helst: "Jeg vil jo gerne vågne op med mine støvler på og min telefon i lommen", svarer hjemløse, for at beskrive, hvordan det kan være at overnatte sådan et sted.

Herbergsplads, men ingen behandling...

D. 15.5. lykkedes det endelig Jasin at få sig et en plads på herberget Hørhuset, der ligger på Amager, tæt på mit kontor. Han kom glad over og fortalte mig det samme dag. Da jeg spurgte ham om, hvordan det var lykkedes endelig at få en plads, sagde han, at han havde ringet stort set hver dag, for at høre om der var blevet en plads ledig.

Desværre har KABS opsagt Jasins behandling pr. 2.5., fordi de ikke længere mener, at han hører til hos dem. Jasin mener på sin side, at det er helt hul i hovedet; at han har brug for flere måneders ambulat behandling endnu, hvis han ikke skal falde i igen.

I denne uge skal han til netværksmøde. Et møde hvor Jasin, en sagsbehandler fra Jobcentret, en sagsbehandler fra kommunens hjemløseenhed, en sagsbehandler fra Væksthuset (beskæftigelsesaktør, red.), en jurist fra Stenbroens Juristersagsbehandler og hendes kollega m.fl. mødes – for at diskutere hvad næste skridt i Jasins liv skal være. Selv er han ikke i tvivl: "Vi giver dem tæsk – jeg skal have den misbrugsbehandling".

Nu skal han i hvert fald ikke tilbringe flere timer i tog for at få den...